

Alliansens samlade kommentarer

Ämne	Centerpartiet	Kristdemokraterna	Moderaterna	Folkpartiet
Skolan	Tillgång till datorer och annan informationsteknik kan revolutionera pedagogiken, och även utbildning i datoranvändning som sådan är mycket viktig för att elever ska bli förberedda för högre utbildning och arbetslivet. Om alla elever får tillgång till en bra IT-miljö från början, kommer förmodligen fler att senare vilja utbilda sig inom IT vilket inte minst kommer att minska den skeva könsfördelningen inom denna sektor.			
Högskole- utb.	Det är tveksamt om det är just staten som är bäst på att få unga att intressera sig för IT. Däremot är det oerhört viktigt att lärare har kunskap om IT och att det finns en IT-miljö i bl.a. skolor som gör att unga kan lära sig att använda informationsteknik. Genom att garantera hög kvalitet på högskoleutbildningen blir det en signal som får ungdomar att välja IT i högre utsträckning.		Det är viktigt med ett brett intresse och breda insikter om den nya teknikens potential. Samtidigt är det svårt, och inte lämpligt, att staten starkt medverkar, påverkar eller styr människors val av utbildning. Jobbmarknaden och behoven för olika yrkesgrupper förändras också över tiden.	

Ämne	Centerpartiet	Kristdemokraterna	Moderaterna	Folkpartiet
Finansiering infrastruktur	<p>Utbyggnaden ska i första hand tas om hand av marknaden, där staten åtar sig att se till att konkurrensen fungerar så bra som möjligt. Dessutom har ett antal åtgärder genomförts under den senaste mandatperioden som kommer att göra trådlöst bredband ännu mer attraktivt för stora delar av landets yta. För de delar av landet som ändå inte blir uppkopplade ska offentliga pengar hjälpa till.</p>		<p>Som svarsalternativen utformas är det svårt att svara på frågan. Om vi med skattemedel avser intäkter från auktionering av frekvenser är det ett tänkbart finansieringsalternativ. Moderaterna anser att intäkter från auktionering av frekvenser som frigjorts efter avsläckning av det analoga tv kan vara ett tänkbart finansieringsalternativ. Moderaterna och alliansregeringen avser återkomma avseende finansieringen av bredbandsutbyggnad där kommersiella aktörer inte vill bygga infrastruktur för elektroniska kommunikationer.</p>	<p>"Bredbandsavgift" eller någon form av fond kan utjämna kostnaden</p>
Ägande infrastr.	<p>Den här regeringen har infört möjlighet till funktionell separation enligt en lyckad modell från Storbritannien, och som resultat har konkurrensen på den här marknaden blivit bättre. Att separera en väsentlig del av TeliaSonera med ett börsvärde på över 200 miljarder kronor och att kompensera över 600 000 aktieägare för detta, är en åtgärd som kommer vara mycket kostsam och besvärlig, och en sådan strukturell separation har inte lyckats tidigare.</p>	<p>Det är en uppgift för aktörerna på marknaden att bygga ut infrastruktur för bredband och att tillhandahålla tjänster för elektronisk kommunikation. Statens huvudsakliga uppgift är att se till att marknaden fungerar och att den grundläggande IT-infrastrukturen är öppen för alla på likvärdiga villkor.</p>	<p>Som svarsalternativen utformas är det svårt att svara på frågan. Infrastrukturen för elektronisk kommunikation ägs av många olika aktörer. Det kopparbaserade nätet ägs av Skanova som i sin tur ägs av TeliaSonera. Den svenska staten äger ca 37 procent av TeliaSonera och Moderaterna anser att statligt deläggande i TeliaSonera gradvis bör minska. Politikens uppgift är att skapa bra förutsättningar för konkurrens på marknaden för elektroniska kommunikationer,</p>	<p>Detta är ett önskeläge, men det står stora praktiska hinder och kostnader i vägen. Det borde gjorts före man gjorde om Telia till bolag.</p>

Ämne	Centerpartiet	Kristdemokraterna	Moderaterna	Folkpartiet
			<p>utan snedvridningar och begränsningar. Det finns redan tillträdesreglering. Genom riksdagsbeslut har vi även infört möjlighet för funktionell separation av den dominerande aktören på marknaden. Vi har också röstat för och infört ändringar i LEK för att öka konkurrensen och förenkla överklagandeprocesser</p>	
RIT-avdrag	<p>Hus-avdraget har varit mycket lyckosamt i att generera nya jobb, i de sektorer där höga skatter gör tjänster dyra. IT-tjänster för hushåll är en bransch som kommer att kunna ge nya jobb samtidigt som det ökar människors IT-användning. Fler företag kan växa fram samtidigt som virus, malware och annat ofog sannolikt kan minskas vilket bidrar till ökad IT-säkerhet.</p>		<p>Vi diskuterar denna fråga inom ramen för Alliansens arbetsgrupper. Svaret på frågan är delvis beroende av det ekonomiska utrymmet för skattereformer.</p>	
Klyftan	<p>Man kan så klart diskutera siffror, men enligt SCBs mätning från 2009 är det 7 % av medborgarna mellan 16-74 år som aldrig har använt Internet, vilket jag inte tycker är en hög siffra, och man bör också ställa sig frågan om det ska vara ett självändamål att</p>		<p>Det finns många intressanta initiativ t.ex. eMedborgaren, SeniorNet, etc. som höjer kunskaper på IT-området. Det tidigare PC-stödet bidrog till att flera personer skaffat sig datorer, men det har spelat ut sin roll nu. Priserna på datorer sjunker och</p>	<p>Vi har haft skatteavdrag för detta tidigare, men det minskade inte pensionärernas andel i den digitala klyftan särskilt mycket. Det kan finnas andra metoder att få just pensionärerna till tangentborden.</p>

Ämne	Centerpartiet	Kristdemokraterna	Moderaterna	Folkpartiet
	<p>100% av medborgarna ska använda sig av Internet, oavsett om man vill eller inte. Det ska finnas bra e-tjänster, såväl privata som offentliga, och alla som vill ska ha tillgång till Internet. Sverige har en bra utbyggd infrastruktur, som ska bli ännu bättre. Det finns också redan idag bra alternativ för dem som vill lära sig mer om IT, exempelvis genom studieförbundens verksamhet. Det är dock inte säkert att problemet löses genom att staten strör skattepengar över sektorn.</p>		<p>teknikutvecklingen pågår. På grund av konvergensen av marknader skulle det vara svårt att avgränsa vilka apparater ett sådant stöd skulle gälla (miniPC, handdatorer, mobiltelefoner, iPad?). Vi vill fortsätta verka för att det ska finnas en effektivt fungerande konkurrens som driver ner priser på produkter och tjänster.</p>	
IT i vård	<p>IT inom vården har fantastisk potential. Om en patient exempelvis kan vårdas ett extra år hemma med hjälp av IT-stöd istället för att hamna på en vårdinrättning kan detta innebära en enorm besparing i pengar, för att inte räkna livskvalitet, samtidigt som patientsäkerheten kan förbättras. Det är inte pengar som behövs, utan ändrade rutiner och utveckling av teknik och tjänster. Tvärtom kommer IT göra vården mer effektiv, vilket i sin tur kan göra det möjligt att förbättra vården.</p>		<p>Fortsatt intensivt arbete för ökad standardisering inom IT i vården behövs. Den nationella IT-strategin måste följas upp, aktualiseras och kompletteras. För 2010 anslogs i budgetpropositionen 98 miljoner kronor till utveckling och implementering av IT-stöd som syftar till att förbättra läkemedelsanvändningen. Dagmaröverenskommelsen innebär en kraftfull satsning på 33 miljoner kronor för att stödja genomförandet av den nationella IT-strategin inom sjukvården. Vi vill fortsätta verka för</p>	<p>Telemedicin är en viktig framtidsfråga för vården. Samtidigt är det pengar "i sjön" om det fortfarande är den största vårdgruppen som inte kan eller vill behärska IT. Detta måste gå hand i hand.</p>

Ämne	Centerpartiet	Kristdemokraterna	Moderaterna	Folkpartiet
			mer IT i vården så att vi kan säkerställa kvaliteten i vården och omsorgen när samhället åldras.	
”FRA”	Den slutgiltiga lagstiftningen landade i en acceptabel balans mellan säkerhet och integritet med ett flertal integritetsförstärkningar. Nu följer en parlamentarisk utredning, Signalspaningskommittén, verksamheten på FRA ur ett etiskt och integritetsmässigt perspektiv. Vid kontrollstationen 2011 kommer deras rapport att ligga till grund för regeringens utvärdering av signalspaningsverksamheten. Det är viktigt att Sverige har en professionell underrättelseverksamhet mot utländska företeelser och att svenskars kommunikation i Sverige har ett absolut skydd.	Lagen behöver följas upp och utvärderas.	Uppföljning och utvärdering är mycket viktig. Vi måste regelbundet ompröva balansen mellan säkerhet och integritetsskydd och vidta åtgärder om det behövs. Vi vill se en rättssäker signalspaning.	
Offentlig data släpps	Sverige har en stor mängd offentligt finansierad data som kan komma till bättre användning. Den här regeringen har satt igång arbetet för att förverkliga EU:s PSI-direktiv och lagt en proposition till riksdagen med detta innehåll. Politiker är förmodligen inte bäst på att avgöra hur offent-		Alliansregeringen presenterade i mars en proposition Offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt för genomförandet av PSI-direktivet i Sverige. Vidareutnyttjande av information från den offentliga förvaltningen föreslås så att alla kan använda offentlig information	Vi är så sakteliga på väg dit. Det är angeläget att vi också hänger med lagstiftningsmässigt så att integritetskänsliga data skyddas. Det är ett stort jobb att ändra författningar och direktiv för det stora antal register som idag finns.

Ämne	Centerpartiet	Kristdemokraterna	Moderaterna	Folkpartiet
	<p>lig data bäst kan användas. Det är entreprenörernas uppgift.</p>		<p>för att skapa nya informationsprodukter och tjänster. Moderaterna stödjer denna proposition.</p>	
Miljö	<p>Transportsektorn har inte gjort sin hemläxa och det finns mycket som talar för att smarta logistiklösningar med IT kan göra transporter betydligt effektivare, vilket underlättar för såväl miljö som ekonomin. Resfria möten, dvs videokonferenser och liknande, ska användas i betydligt större utsträckning för att minska onödigt resande.</p>		<p>Det finns en stor potential att minska den negativa miljöpåverkan med hjälp av IT. Transporterna kan effektiviseras med olika IT-baserade verktyg för intelligenta transportsystem (ITS). Genom datoriserade bilar kan man minska bränsleförbrukningen= satellitnavigeringssystemen hjälper att planera logistik och effektivisera distribution av gods= IT-system har uppsikt över trafik och förbättrar trafikflöden. Den nya tekniken erbjuder även möjligheter för kommunikation som kan minska behov av resande och transporter (telefonsamtal, e-post, videokonferensmöten, m.m.).</p>	
Fildelning	<p>Det är viktigt med en balans där upphovsrätten inte begränsar kreativiteten eller leder till att vanliga användares integritet kränks. Som den kunskapsnation Sverige är, har vi mycket att förlora på en urgröpt respekt för</p>			

Ämne	Centerpartiet	Kristdemokraterna	Moderaterna	Folkpartiet
	intellektuellt arbete, och även detta måste balanseras.			
e-demo-krati	Tillgång till elektronisk kommunikation ger oanade möjligheter till demokratiska innovationer, vilket vi måste utnyttja där det är möjligt. e-Demokrati kan öka intresset för samhällsdeltagande och göra att fler grupper i samhället väljer att engagera sig. Samtidigt får det inte leda till att medborgare som av olika anledningar väljer bort IT stängs ute från den demokratiska processen. e-Demokrati ska ses som ett komplement som förstärker och utvecklar demokratin.		Med hjälp av IT kan vi öka deltagande i den politiska debatten. E-röstning bör införas som ett extra alternativ vid allmänna val.	
Off för-valtning	Även inom detta område kan IT vara ett utmärkt verktyg, dels för att göra att fler människor kan ta del av kulturen men även för att göra verksamheten mer effektiv. Det är inte nödvändigtvis så att just statliga pengar är universallösningen på alla problem, utan effektivare organisation, tydliga riktlinjer och liknande kan vara fullt så effektivt. Med teknik kan fler tjänster produceras och fler	Regeringen gör mycket bl a nämnda strategi. Även Ministermötet om eGovernment under det svenska EU-ordförandeskapet var viktigt.	Ett mycket intensivt arbete pågår när det gäller e-förvaltning. Nyligen presenterade Alliansregeringen proposition Offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt där e-förvaltningsfrågorna tas upp.	

Ämne	Centerpartiet	Kristdemokraterna	Moderaterna	Folkpartiet
	kan konsumera, samtidigt som kostnaderna går ner.			
Kultur		Kristdemokraterna arbetar för ökad tillgänglighet i hela landet. IT kan bidra till detta.	Digitalisering av kulturarvet tillgängliggör den för fler människor. Vi ser också den potential som IT öppnar för nyskapande och nya former av kultur. Alla kan vara kulturskapare och publicera sina verk på Internet.	
IT-vision	IT-politik handlar om många delar. En del handlar om att ge alla tillgång till elektroniska kommunikationer, där regeringens bredbandsstrategi är en väldigt viktig del, med del mål och visioner som finns där. Men det handlar också om att underlätta för medborgare att kunna göra sina röster hörda, att göra vården mer effektiv och säker, att förbättra för elevers lärande osv. Digitala trösklar måste motverkas så att alla som vill utnyttja IT ska kunna göra det, och där handlar det om att få med funktionshindrade, äldre osv.		Sverige ska tillvarata det digitala samhällets möjligheter. Sverige ska använda den nya teknikens möjligheter för att vitalisera vår ekonomi, vår demokrati och vår byråkrati. Vi ska se till att den nya tekniken används till att öka människors frihet och underlätta för ökat företagande som öppnar för framtidens jobb i landet. Sverige ska vara en attraktiv hamn i den digitaliserade Internet-ekonomin. Grunden läggs med en snabbare, säkrare och bättre infrastruktur.	

Ämne	Centerpartiet	Kristdemokraterna	Moderaterna	Folkpartiet
Samordning	<p>IT-politiken är idag utspridd på en mängd olika departement och myndigheter, och stuprörsmentalitet har tidigare orsakat problem. Å andra sidan hade en central IT-myndighet i kolossformat orsakat andra, förmodligen värre problem. Det sätt som regeringen har samlat ansvariga statssekreterare till en departementsövergripande grupp har skapat en exekutiv och effektiv grupp och har lett arbetet framåt. På samma sätt har e-delegationen med deltagande på generaldirektörsnivå från berörda myndigheter skapat en effektiv struktur på arbetet.</p>		<p>Internet och informations-samhället sträcker över många olika politiska sakområden. För att föra en konstruktiv och enhetlig politik är det viktigt med samordning mellan de olika sakområdena, vilket redan sker idag i stor utsträckning.</p>	<p>En övergripande samordningsgrupp av statssekreterare./motsv., gärna tillsammans med en rådgivande expertgrupp bör ansvara för att olika politikområden samordnas för att långsiktigt nå IT-visionen</p>

Oppositionens kommentarer

Ämne	Vänsterpartiet	Miljöpartiet	Socialdemokraterna
Skolan	En satsning på lärarna och skolan är avgörande för att minska den digitala klyftan	Det är väldigt viktigt att tillgången är god. Det är dock inte givet att det bästa alltid är att ge varje person en dator. Det är också mycket viktigt att det finns kompetens att använda den hårdvara som finns.	<p>Sverige är ett av världens mest teknik-utvecklade länder. Däremot har Sverige halkat efter jämfört med andra länder när det gäller utvecklandet av lärandet med stöd av digital teknik, att utveckla lärararbetet med IKT och att utveckla skolan med samma verktyg. Norge, Danmark och England är bra exempel på länder som kontinuerligt utvecklat stöd och skaffat sig en organisation för att hantera detta. Det är hög tid att vi tar detta på allvar och verkligen intensifierar våra ansträngningar, annars kommer Sveriges unga att hamna på efterkälken.</p> <p>Ett av de stora skälen till att skolan i bred mening inte har tagit till sig nyttan av modern teknik är den bristande tillgängligheten. Det finns inga andra arbetsplatser där IKT används för stora delar av arbetet där man skulle acceptera att behöva boka en apparat, gå till ett annat rum, vänta på sin tur etc. Även om de flesta svenska barn och ungdomar är användare av den nya tekniken så finns undantag, dessutom återspeglar sig socioekonomiska förhållanden i hur barn och ungdomar använder IT utanför skolan och det påverkar deras användande av verktyg i</p>

Ämne	Vänsterpartiet	Miljöpartiet	Socialdemokraterna
			<p>lärandet. Skolverkets uppföljning som presenterades våren 2009 visar att tillgången till IKT i skolan ökar (om än långsamt), men framförallt att det finns betydande skillnader mellan skolorna. Vi vill ha en modern skola för alla elever. Elevernas tillgång till IT är en central del av detta. Staten har ett ansvar och detta måste tydliggöras i en nationell IT-strategi för skolan, något som kommer att stärka Sverige som kunskapsnation.</p>
Högskole- utb.	<p>Med våra omfattande satsningar på innovationer följer automatiskt ett ökat intresse för denna typ av utbildningar som är en förutsättning för ett innovativt samhälle.</p>	<p>Det är väldigt viktigt. Viktigt är dock att se att det inte måste vara ett rent tekniskt intresse utan att IT är så mycket mer än så.</p>	
Finansie- ring infra- struktur		<p>Det finns många varianter och vi håller öppet för vad som kan fungera bäst. Punkterna är en del av en lösning som kan innehålla mer</p>	<p>Inget av alternativen ovan är helt rätt, men eftersom det alternativ vi förespråkar inte finns med svarar vi istället:</p> <p>Vi ser IT-infrastrukturen som en grundläggande samhällsfunktion och anser därför att staten måste ta ett stort organisatoriskt ansvar för en successiv utbyggnad av bredband med hög kapacitet.</p>
Ägande infrastr.		<p>Det är rimligt att den typ av samhällsviktig infrastruktur ägs av staten för att garantera service för medborgarna och konkurrens på lika villkor för företagen.</p>	<p>Vi vill se över möjligheterna till en strukturell separation av Telia Soneras kopparnät. En möjlighet skulle vara att skapa ett statligt ägt företag, eller en</p>

Ämne	Vänsterpartiet	Miljöpartiet	Socialdemokraterna
			<p>myndighet, för denna nationella tillgång, med samma roll som Svenska kraftnät har på elmarknaden. Det skulle ge en bättre fungerande marknad och gagna såväl slutkund som leverantörer av telefoni och bredband.</p>
RIT-avdrag	<p>Vänsterpartiet vill använda sig av ett förslag från folkbildningsförbundet (studieförbundens intresseorganisation) om att starta informations- och utbildningsprojekt som ska aktivera de människor som inte har tillgång eller inte använder sig av internet.</p>	<p>Tror inte det är en bra väg att utöka skatteavdragen. Bättre att genomföra generella skattesänkningar på arbete.</p>	
Klyftan	<p>Se vår kommentar ovan. vi har avsatt medel i vårt budgetförslag hösten 2009 till liknande projekt.</p>	<p>Staten bör medverka på olika sätt. Kanske främst genom att stödja de initiativ som uppkommer från andra.</p>	<p>Det är inte godtagbart att så många som tre miljoner svenskar mer eller mindre står utanför det digitala samhället. Vi vill ta ett ordentligt grepp om den digitala klyftan och låta alla svenskar få möjlighet att ta del av det digitala samhället och öka kunskapen bland dem som står utanför om hur man använder Internet. Vi anser att man bör överväga särskilda insatser riktade mot skolbarn och lärare. Vidare bör särskilda åtgärder övervägas avseende de övriga svenskar som står utanför det digitala samhället, till exempel genom att statliga medel till folkbildningsinsatser.</p>

Ämne	Vänsterpartiet	Miljöpartiet	Socialdemokraterna
IT i vård	<p>Det är bra men får inte urholka möjligheten till kontakt face to face.</p>	<p>Det är helt nödvändigt. Det går att förbättra effektiviteten och servicen på så sätt. Finns många sätt att göra det möjligt för läkare och annan personal att lägga sin tid på att möta patienterna.</p>	<p>Vi anser att en av de viktigaste frågorna i hälso- och sjukvården är patientens rätt till delaktighet. Patienten ska alltid ha rätt till information och begripliga besked om sitt hälsotillstånd och om de undersökningar och behandlingar som står till buds. Patienten ska på ett enkelt sätt ha tillgång till sin egen patientjournal. Arbetet med att ge patienter möjlighet att elektroniskt ta del av sin journal bör därför skyndas på.</p> <p>Hur många som behöver sjukvård till följd av felmedicinering eller andra misstag i vården är oklart, men Socialstyrelsen och vårdgivarna anser att antalet är högt och att dessa misstag förorsakar lidande och i värsta fall dödsfall. Sammantaget menar vi att detta pekar på både en potential och ett behov av att öka fokus på hur IT används, och kan användas, på ett säkert sätt i vård och omsorg. IT är en förutsättning för att klara en ökning av antalet vårdbehövande och även säkerställa den vård som ges i dag. Den nationella strategin måste vidareutvecklas och förtydligas, bl.a. med uppföljnings- och utvärderingsbara mål, med ökat fokus på säkerhet och robusthet, och också kopplas till utvecklingen av vården och omsorgen som aktualiseras av den demografiska utvecklingen.</p>

Ämne	Vänsterpartiet	Miljöpartiet	Socialdemokraterna
"FRA"	De rödgrönas gemensamma förslag är att riva upp och göra om.	Vi i Miljöpartiet de Gröna tycker lagen är integritetskränkande, en fara för it-företagsamheten, rättsosäker och strider mot mänskliga rättigheter. Den bör därför rivas upp. I nästa skede kan man utreda vad som skulle kunna vara relevant istället och om vi behöver någon signalspaning i kabel över huvud taget.	När FRA-lagen behandlades i riksdagen bar beskedet från oppositionen tydlig: Riv upp, gör om, gör rätt! Vi vill ha en bred parlamentarisk utredning med uppgift att bedöma behovet av en ny lag utifrån hänsyn till integriteten, effektiviteten och proportionaliteten, med öppenhet, insyn och tid för debatt. Målet måste vara att finna en lösning som både tillgodoser behovet av underrättelsetjänst och medborgarnas rätt till integritet och rättssäkerhet.
Offentlig data släpps		Den mesta datan bör finnas tillgängligt i standardiserade öppna format i den mån det är möjligt. Givetvis finns undantag t.ex. när det gäller privatpersoners integritet och liknande.	Vi menar att grundregeln måste bli att myndigheterna öppnar sig fritt och tillhandahåller data som de producerar. Detta ska ske på ett sådant sätt att den privatperson eller företag som vill ska kunna läsa in data och skapa användbara tillämpningar. Genom att tillhandahålla data fritt skapas både nya möjligheter att granska samhället och för nya tjänsteföretag. Uppgifter som kan kränka den personliga integriteten eller riskera landets säkerhet kan givetvis inte spridas.
Miljö	Både på svensk nivå och EU-nivå behövs en samlad handlingsplan och en övergripande strategi från staten för att minska koldioxidutsläppen med hjälp av IT-sektorn.	Det mest klassiska exemplet är givetvis att använda sig av videokonferens men det finns mycket mer som behöver göras. IT är en del av lösningen på klimat-	Användningen av råvaror, energi och arbetskraft kan på ett flertal sätt effektiviseras. Processer kan kontrolleras och styras med IT:s hjälp, så att negativ

Ämne	Vänsterpartiet	Miljöpartiet	Socialdemokraterna
		<p>problemen. Det hindrar dock inte att det är av vikt att fortsätta effektivisera el-användningen och att se till att använda el som framställts på miljövänligt sätt.</p>	<p>miljöpåverkan kan reduceras eller helt elimineras. Miljöövervakningssystem är komplexa och kräver avancerat IT-stöd, som skulle kunna bli en viktig exportvara. En nationell strategi för en energisnål grön IT-sektor behöver tas fram.</p>
Fil-delning	<p>Vänsterpartiet föreslog att Ipredirektivet skulle avvisas.</p>	<p>Nej, ipred-lagen borde förändras och de mest integritetskränkande inslagen tas bort.</p>	<p>Användningen av råvaror, energi och arbetskraft kan på ett flertal sätt effektiviseras. Processer kan kontrolleras och styras med IT:s hjälp, så att negativ miljöpåverkan kan reduceras eller helt elimineras. Miljöövervakningssystem är komplexa och kräver avancerat IT-stöd, som skulle kunna bli en viktig exportvara. En nationell strategi för en energisnål grön IT-sektor behöver tas fram.</p>
e-demokrati	<p>E-tjänster hjälper till i det demokratiska arbetet genom att medborgarna har större möjligheter till insyn i beslutsprocessen och informationen blir mer tillgänglig.</p>	<p>Vi jobbar mycket med medborgarinflytande och tycker att e-demokrati måste utnyttjas mer.</p>	<p>Vi vill se över processen för att utreda, få in synpunkter, bereda och besluta. Den nya tekniken ger möjligheter att samla in förslag, testa idéer, ställa frågor och engagera människor. I kommun-Sverige sker olika försök med e-petitioner och medborgarförslag. Vi menar att även staten behöver utveckla olika nya sätt för medborgarna att komma i kontakt med politiker och driva frågor. Det handlar inte bara om att ge möjlighet för medborgare att sända in förslag utan att anordna debatter och söka stöd för sina förslag.</p>

Ämne	Vänsterpartiet	Miljöpartiet	Socialdemokraterna
Off förvaltning	Det går alltför långsamt.	Det måste göras mycket mer. Offentliga sektorn borde kunna vara mer aktiva i utvecklingen. Exempelvis skulle mer öppen källkod kunna användas. Öppna standarder måste vara ett grundkrav.	<p>Styrningen av e-förvaltningen bör bli tydligare och aktivare.</p> <p>Fler myndigheter bör utveckla nya och bättre digitala tjänster för medborgarna. Vissa myndigheter har gått före men kraven bör ställas högre. Dagens e-legitimationer har blivit för svåra att använda. Det har krävts för stora kunskaper av användaren och det har varit omöjligt att nyttja dem på lånade eller låsta datorer. En modern, användarvänlig e-legitimation bör snarast bli verklighet.</p>
Kultur	Vänsterpartiet vill se förslag om digitala bibliotek och digital bio.	Ja, det behöver göras. Utmärkt tillfälle för alla som inte har möjlighet och av olika anledningar att resa och ett bra sätt att nå fler.	<p>En av kulturpolitikens främsta ambitioner bör vara att formulera en konkret strategi för hur medborgarna ska kunna få tillgång till kulturarvet via nätet. För att samlingarna ska vara tillgängliga inom rimlig tid och i hög kvalitet kräver detta en kraftsamling inom kultursektorn. Det måste bli en huvuduppgift för de svenska biblioteken att se till att svensk litteratur kan läsas på nätet. Alla svenska böcker som inte längre omfattas av copyright bör scannas in och finnas tillgängliga.</p> <p>Det behövs initiativ för forskning om digital långtidslagring för att vår tids viktiga dokument ska kunna vara tillgängliga i framtiden. Även delar av museernas samlingar bör vara åtkomliga</p>

Ämne	Vänsterpartiet	Miljöpartiet	Socialdemokraterna
			<p>digitalt både för allmänhet och forskning. Att göra samlingarna tillgängliga för alla via nätet har fått orimligt låg prioritet.</p>
IT-vision	<p>Minska den digitala klyftan geografiskt och kunskapsmässigt.</p> <p>Bredband i hela landet till likvärdiga kostnader. Utökade resurser till folkbildning, bibliotek, folkhögskolor, utbildningsradion och skolorna.</p>		<p>Det är inte godtagbart att så många som tre miljoner svenskar mer eller mindre står utanför det digitala samhället. Vi vill ta ett ordentligt grepp om den digitala klyftan och låta alla svenskar få möjlighet att ta del av det digitala samhället och öka kunskapen bland dem som står utanför om hur man använder Internet.</p> <p>Vi anser att staten måste ta ett stort organisatoriskt ansvar för en successiv utbyggnad av bredband med hög kapacitet.</p> <p>Vi anser att man bör överväga särskilda insatser riktade mot skolbarn och lärare.</p> <p>Vidare bör särskilda åtgärder övervägas avseende de övriga svenskar som står utanför det digitala samhället, till exempel genom statliga medel till folkbildningsinsatser.</p>

Ämne	Vänsterpartiet	Miljöpartiet	Socialdemokraterna
Sam- ordning	Genom en samordnad IT-strategi.	Finns många olika sätt. Viktigt att börja med att inte jobba mot varandra. Ansvaret för IT-frågor och frågor med bäring på IT måste också lyftas från att bara vara en fråga för de som sysslar med den tekniska biten av IT till att bli en strategisk fråga vilket skulle få effekt också på samordningen.	

Piratpartiets kommentarer

Ämne	Piratpartiet
Skolan	IT-kunskap är något man kan behandla som ett ämne som man avhandlar på en timme eller två i veckan. Tvärtom är det idag självklart att datorer, Internet och andra aspekter på IT på något sätt är närvarande inom i princip samtliga ämnen. Att både elever och lärare har tillgång till en fullgod IT-miljö är därför en självklarhet för Piratpartiet.
Högskole- utb.	För att kunna bygga framtidens kunskaps- samhälle behöver Sverige som nation arbeta proaktivt med att främja IT även på hög- skolan. Såväl tillgång till IT, kunskap om IT och en öppen IT-infrastruktur är viktiga frågor för Piratpartiet.
Finan- siering infra- struktur	Piratpartiet menar att alla medborgare har rätt till en fungerande Internetuppkoppling med en minimumkapacitet till en rimlig kostnad, och att det är samhällets skyldighet att se till att detta realiserar. Vi vill därför prioritera frågan om att ge alla tillgång till internet, men är öppna för flera olika sätt som samhället kan lösa den frågan, till exempel genom statlig finansiering eller genom att ålägga operatörerna att säkerställa access.

Ämne	Piratpartiet
Ägande infrastr.	För Piratpartiet är den centrala frågan att alla har tillgång till hela internet, utan begränsningar eller konkurrenshämmande prioriteringar. Så länge det villkoret är uppfyllt är vi öppna för ett flertal olika lösningar av den konkreta ägandefrågan, och ser inte något egenvärde i att ändra på dagens lösning.
Rit-avdrag	Piratpartiet tycker inte att IT-tjänster ska diskrimineras i relation till andra hushållsnära tjänster, men har i övrigt ingen uppfattning om skatteavdrag för tjänster i allmänhet.
Klyftan	Förmåga att delta i kunskapssamhället är en avgörande demokratifråga för framtiden, och Piratpartiet anser att det bör vara en högt prioriterad fråga att säkerställa att så många som möjligt kan delta.
IT i vård	Piratpartiet anser att IT har potential att i grunden förändra vårt förhållningssätt till vården och vårt sätt att samverka med vårdpersonal. Genom satsningar på IT kan vi nå bättre tillgänglighet, bättre patientsäkerhet och mer vård för pengarna. Med bättre tillgång till internet och bättre IT-kunskaper ökar möjligheterna till bra IT-satsningar.
”FRA”	FRA-lagen är en styggelse i ett demokratiskt samhälle. Piratpartiet anser att brevhemligheten ska respekteras fullt ut av staten, och att all kommunikation ska skyddas från insyn

Ämne	Piratpartiet
	i avsaknad av brottsmisstanke. Därför anser vi att FRA-lagen bör rivas upp, och kabelspaning uttryckligen förbjudas.
Offentlig data släpps	Piratpartiet menar att det är samhällets skyldighet att främja alla möjligheter att återanvända offentlig data som inte inkräktar på enskildas integritet. En sådan transparens är ett kraftfullt verktyg mot korruption och andra oegentligheter, och kan bidra till att ta fram nya lösningar på gamla problem. Vi tycker därför att all offentlig data ska tillgängliggöras utan upphovsrättskydd.
Miljö	Vi är fortfarande långt från det papperslösa kontoret. Piratpartiet menar att genom medvetna satsningar på stabil internettillgång för alla, bättre IT-kunskaper och en tydligare IT-strategi från offentlig verksamhet så finns det stora miljövinster att göra. Men Sverige ligger efter på området och behöver en ny, fräsch, IT-politik.
Fildelning	Piratpartiet menar att upphovsrätten över huvud taget inte ska inkräkta på privat, icke-kommersiell hantering av material. Utöver detta innebär IPRED att privata företag ges närmast polisiära befogenheter, och är därför ett hot mot rättssäkerheten. Piratpartiet går till val på att säkerställa att privatpersoner aldrig ska behöva vara rädda för att dela med sig av kultur.

Ämne	Piratpartiet
e-demo-krati	Piratpartiet menar att Internet ger helt nya möjligheter för medborgarna att delta i det demokratiska samtalet. För att säkerställa att dessa möjligheter ges sitt fulla utrymme så behövs dock att myndigheter och folkvalda organ öppnar upp sin verksamhet för deltagande från allmänheten. Vi ser ett stort behov av att satsa på nya, öppnare, former för beredning och behandling av offentliga beslut.
Off förvaltning	Sverige har halkat efter i e-förvaltning efter en bra start på 90-talet. Piratpartiet menar att hela samhället gynnas av den offentliga förvaltningen öppnar upp sin verksamhet med hjälp av IT. Det krävs dock mer än en passiv hemsida på nätet - det krävs ett demokratiskt paradigmskifte i förvaltningen, präglad av större öppenhet och mer dialog med medborgarna.
Kultur	Det är inget mindre än en skandal att så lite görs för att tillgängligöra kultur i alla dess former på nätet. Piratpartiet menar att våra muséer, konstskatter, bibliotek, med mera, bör ges resurser att fritt sprida sitt innehåll via internet. Det finns idag inga ursäkter för att tvingas gå till biblioteket för att läsa en bok, eller gå till museet för se en tavla.
IT-vision	Se nedan.

Ämne	Piratpartiet
Samordning	En övergripande IT-strategi för det offentliga Sverige är en akut angelägenhet. Piratpartiet menar att det idag helt saknas gemensamma visioner om hur IT kan utnyttjas för att förbättra samhället, och det saknas i ännu högre grad konkreta handlingsprogram för att genomföra förändringar i stil med 24-timmarsmyndigheten. Vi vill att staten tar en aktiv del i att bygga kunskapssamhället genom övergripande visioner och handlingsprogram.

Piratpartiets IT-vision:

Från Piratpartiets principprogram:

Vi vill ändra den globala lagstiftningen för att gynna det framväxande informations-samhället som präglas av mångfald och öppenhet. Detta sker genom att kräva en ökad respekt för medborgarna och deras integritet och privatliv, samt en reform av im-materialrätten. Piratpartiets värdegrund bygger på tre grundläggande värderingar= att den personliga integriteten måste skyddas, att kulturen måste släppas fri och att patent och privata monopol är skadliga för samhället.

Vi befinner oss i ett kontrollsamhälle där praktiskt taget alla registreras och övervakas. Det är inte förenligt med ett modernt rättssamhälle att alla medborgare utsätts för övervakning och därmed behandlas som misstänkta för brott. Demokratin förutsätter ett starkt skydd för den personliga integriteten.

Upphovsrätten skall uppmuntra till skapande, utveckling och spridning av kultur. För att uppnå dessa mål krävs en balans mellan å ena sidan allmänhetens önskan om tillgänglighet och spridning av kultur, och å andra sidan allmänhetens önskan om nyskapande, påbyggnad och remix av kultur. Vi menar att dagens upphovsrätt är i

obalans. Ett samhälle där kultur och kunskap är fri och åtkomlig för alla på lika villkor gynnar hela samhället. Vi hävdar att ett utbrett och systematiskt missbruk av dagens upphovsrätt aktivt motverkar dessa syften genom att det begränsar både utbudet av kultur och tillgången till kultur.

Privata monopol är en av samhällets farligaste fiender. Detta därför att det leder till överpriser och stora dolda kostnader för medborgarna. Patent är officiellt sanktionerade monopol på idéer. Större företag kämpar febrilt om att slå rekord i antal patent, som de sedan ofta använder mot mindre konkurrenter för att inte dessa skall kunna konkurrera med det större företaget. Monopolistens mål är inte att hålla ett marknadsmässigt pris och konkurrera på lika villkor med kundnytta, pris och kvalitet. Tvärtom används patenträtten som en hävstång för att höja priset till en nivå som en fri och rättvis marknad aldrig skulle ha betalat och för att införa begränsningar som den aldrig skulle accepterat. Vi vill begränsa möjligheterna att skapa onödiga och skadliga monopolsituationer.

Mål för IT-visionen enligt Piratpartiet:

- * Vi vill ha ett fritt samhälle, utan filtrering, censur eller övervakning av oskyldigas kommunikation.
- Vi vill att alla ska ha rätt att sprida kultur för icke-kommersiella syften, och att det offentliga bidrar till detta genom att själva tillgängligöra material.
- * Vi vill att alla ska ha rätt till en fungerande internetuppkoppling.
- * Vi vill att medborgarna ges ökad insyn och möjlighet till deltagande i offentliga beslut.
- * Vi vill att alla ska ha frihet att använda och vidareutveckla idéer och uppfinningar